

Informace
o
přístupu České republiky k mezinárodním jednáním
k
problematice ručních a lehkých zbraní, o vývozu, dovozu a početních stavech zbraní u držitelů zbrojních
průkazů a oprávnění
na území České republiky za rok 2001

OBSAH

1. ÚVOD

2. MEZINÁRODNÍ JEDNÁNÍ A SPOLUPRÁCE

- 2.1. Informace o mezinárodním kontrolním režimu Wassenaarského ujednání na kontrolu vývozu konvenčních zbraní a zboží dvojího použití
- 2.2. Organizace spojených národů (OSN)
  - 2.2.1. Konference OSN k nezákonnému obchodování s ručními a lehkými zbraněmi (dále RLZ), ve všech jeho aspektech
  - 2.2.2. Protokol proti nezákonné výrobě a obchodování s palnými zbraněmi, jejich částmi a komponenty a municí
- 2.3. Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE)
- 2.4. Evropská unie (EU)

3. NÁRODNÍ KONTROLNÍ SYSTÉM V OBLASTI VÝVOZU, DOVOZU RLZ A DRŽENÍ RUČNÍCH ZBRANÍ

3.1. Informace o vývozu a dovozu ručních a lehkých zbraní

- Tab 1. - Přehled o počtech vojenských ručních a lehkých zbraních skutečně vyvezených z ČR za období od 1. ledna do 31. 12. 2001
- Tab 2. - Přehled zemí konečného užití ručních a lehkých zbraní za období od 1. ledna do 31. 12. 2001
- Tab 3. - Přehled o počtech vojenských ručních a lehkých zbraních dovezených do ČR za období od 1. ledna do 31. 12. 2001

3.2. Informace o počtech ručních zbraní u držitelů zbrojních průkazů a oprávnění

- Tab. 4. - Údaje počtu držitelů zbrojních průkazů a počtech zbraní v jejich držení za období od 1. ledna do 31. prosince 2001
- Tab. 5. - Údaje počtu držitelů zbrojních oprávnění a počtech zbraní v jejich držení za období od 1. ledna do 31. prosince 2001

4. ZÁVĚR

Příloha:

- Přehled zemí vůči kterým je uplatněno embargo Rady bezpečnosti OSN, EU, OBSE anebo existuje v uvedených zemích jiné omezení pro dovoz RLZ (k 15. listopadu 2002)

1. ÚVOD

Na základě "Informace k problematice ručních a lehkých zbraní" Bezpečnostní rada států přijala usnesení č. 138 ze dne 20. listopadu 2000, kterým uložila místopředsedovi vlády a ministru zahraničních věcí, ve spolupráci s ministrem průmyslu a obchodu, ministrem obrany, ministrem vnitra a místopředsedou vlády a ministrem financí, každoročně předložit "Roční zprávu o vývozu a dovozu ručních a lehkých zbraní a o objemu výroby a početních stavech na území České republiky za rok 2000". V návaznosti na projednávání tohoto materiálu byl usnesením Bezpečnostní rady států (dále BRS) č. 189 z roku 2001 specifikován dodatečný úkol Ministerstva průmyslu a obchodu (dále MPaO), týkající se informace o licenčních řízeních k vývozu a dovozu RLZ.

Do předkládaného materiálu nejsou zahrnuty údaje týkající se početních stavů RLZ ve výzbroji Armády České republiky a ve výzbroji ostatních ozbrojených sborů. Toto rozhodnutí bylo přijato z toho důvodu, že tyto informace mají charakter utajovaných skutečností ve smyslu zákona 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů a nařízení vlády č. 246/1998 Sb.

2. MEZINÁRODNÍ JEDNÁNÍ A SPOLUPRÁCE

2.1. Mezinárodní kontrolní režim Wassenaarského ujednání v oblasti kontroly vývozu konvenčních zbraní a zboží dvojího použití (The Wassenaar Arrangement on Export Control for Conventional Arms and Dual-Use Goods and Technologies - WA)

Podstatou činnosti mezinárodního kontrolního režimu Wassenaarského ujednání, které je neformálním uskupením 33 zemí, je všeobecná výměna informací o globálním a regionálním vývoji bezpečnostní situace v krizových oblastech spojená s trendy obchodu s konvenčními zbraněmi a se zbožím a technologiemi dvojího užití s tím, že zahrnuje výměnu informací o vývozech sledovaných kategorií konvenčních zbraní a zamítnutých vývozních licencích.

V zájmu dalšího posilování transparentnosti Plenární zasedání WA v prosinci 2001 rozhodlo o rozšíření okruhu vojenského materiálu uvedeného v příloze 3 "Initial Elements", jejichž transfery podléhají výměně informací, a rozhodlo o zařazení dvou dalších podkategorií: do kategorie 2, zahrnující obrněná vojenská vozidla, byla doplněna podkategorie (2.3) obrněných mostních vozidel a do kategorie 3, hlavní dělostřelecké systémy, byla doplněna podkategorie (4) vozidel speciálně konstruovaných pro tažení (vezení) dělostřeleckých systémů. Toto rozhodnutí bylo výsledkem kompromisu, který byl na zasedání dosažen. Původní (britský) návrh předpokládal zahrnutí ještě dalšího vojenského materiálu (speciálních těžkých tahačů, děl. systémů ráže nižší než 100 mm, protiletadlových řízených střel a raket), včetně doplnění samostatné (osmé) kategorie zahrnující ruční a lehké zbraně. Projednávání otázky ručních a lehkých zbraní bude dále pokračovat v průběhu roku 2002. ČR podporuje záměr zařadit RLZ do agendy WA, včetně doplnění nové kategorie sledovaného vojenského materiálu.

2.2. Organizace spojených národů (OSN)

2.2.1. Konference OSN k nezákonnému obchodování s ručními a lehkými zbraněmi

Ve dnech 9. - 20.7. 2001 se v sídle OSN v New Yorku za účasti členských a pozorovatelských zemí OSN, zástupců orgánů OSN (DDA, UNDP, UNHCR), Světové zdravotnické organizace, Evropské komise, Mezinárodního výboru červeného kříže a nevládních organizací, konala Konference OSN k nezákonnému obchodování s ručními a lehkými zbraněmi ve všech jeho aspektech"(dále jen Konference OSN).

V kontextu konání Konference OSN k RLZ a jejich závěrů bylo konstatováno, že z hlediska očekávaných praktických opatření v oblasti RLZ nesplnila očekávání, která byla do jejího konání vkládána s tím, že vytvořila dobrý základ pro pokračování tohoto procesu. Hlavním přínosem Konference OSN k RLZ bylo přijetí závěrečného dokumentu, tzv. Akčního programu (*Programme of Action*), který vymezuje cíle mezinárodního společenství v návazném procesu, a to nejen na národní a regionální úrovni, tak i globální úrovni. Každé dva roky se uskuteční mezinárodní jednání k hodnocení situace v oblasti RLZ s tím, že v roce 2006 se uskuteční následná konference ke zhodnocení vývoje a účinnosti opatření vyplývajících z Akčního programu.

Vlastní Akční program obsahuje čtyři hlavní části:

I. Předmluva

Politická předmluva je politické prohlášení, které specifikuje výchozí podmínky pro hodnocení situace a vymezuje přístupy k řešení klíčových problémů. Za nedostatek je možné považovat to, že neobsahuje definici RLZ.

II. Prevence a eliminace (*eradicating*) nezákonného obchodování s RLZ ve všech jeho aspektech

Tato "operativní" část vymezuje opatření na národní, regionální a globální úrovni. Zejména se jedná o přijetí a implementaci příslušných legislativních norem týkajících kontroly výroby, vývozu a dovozu v rámci prevence ilegální činnosti, včetně právních postihů. Zajištění značení zbraní při výrobě a dovozu, uchovávání záznamů z hlediska potřeby sledovatelnosti. Vyhodnocování národních potřeb pro obranu a v případě zjištění nadpočetných RLZ s preferencí jejich zničení. V této části byla nejproblematictější část vymezující možnost zásobování RLZ pouze vlád anebo příslušnou vládou pověřených nevládních subjektů.

Na regionální úrovni se jedná o přijímání opatření týkajících se různých forem regionálních mechanismů, včetně zvyšování úrovně transparentnosti (prozatím na dobrovolné bázi). Regionální opatření v nejvíce postižených oblastech by mohla zahrnovat i moratoria na výrobu, dovoz a vývoz RLZ.

Na globální úrovni se jedná o vytváření předpokladů pro harmonizaci příslušných mechanismů a různých forem spolupráce v boji proti nezákonnému obchodování, předcházení konfliktů a jejich řešení, zejména v rámci demobilizačních, demilitarizačních, odzbrojovacích a rekonsolidačních projektů pro demilitarizované příslušníky valčících stran (*ex-combatants*). Velká pozornost je věnována zejména likvidaci RLZ v post-konfliktních oblastech v návaznosti na dosažení mírových dohod k urovnání těchto konfliktů, a to zejména v případě konfliktů vnitrostátního charakteru. Akční program vymezuje účast Sekretariátu OSN a dalších relevantních agentur OSN i na řešení problémů spojených s nezákonným obchodováním s RLZ.

Na podporu pokračujícího procesu po Konferenci OSN k RLZ byla v rámci 56. zasedání Valného shromáždění OSN přijata rezoluce 56/24 V, která apeluje na členské státy k aktivnímu zapojení se do projednávání otázek spojených především s metodami ilegálního obchodování a pohybu RLZ.

2.2.2. Protokol proti nezákonné výrobě a obchodování s palnými zbraněmi, jejich částmi, díly a municí

Otázka RLZ se v rámci OSN prolíná také s projednáváním problematiky boje proti nadnárodnímu organizovanému zločinu. V prosinci roku 2000 byla podepsána Úmluva proti nadnárodnímu organizovanému zločinu (dále jen Úmluva). Jako součást této úmluvy byl sjednán také Protokol proti nezákonné výrobě a obchodování s palnými zbraněmi, jejich částmi, díly a municí (dále jen Protokol). Cílem Protokolu je zejména zajistit účinnou spolupráci mezi smluvními státy v boji proti nezákonné výrobě a obchodování s palnými zbraněmi, včetně řešení otázek sledovatelnosti pohybu palných zbraní, jejich označování, překupnictví a uchovávání záznamů. Je možné konstatovat, že z hlediska vymezení některých pojmů a specifikace opatření vyplývajících z Protokolu dochází k určitému překrývání v řešení dané problematiky s Akčním programem OSN. Přínosem je to, že Protokol má charakter právně závazné mezinárodní dohody. V rámci ČR doposud nebyla dořešena otázka, kdo bude gestorem za přípravu k ratifikaci Úmluvy a následně i přípravu podkladů k ratifikaci anebo přistoupení k Protokolu. Vzhledem k tomu, že spolupráce v otázkách ilegálních toků zbraní je důležitým aspektem boje proti terorismu je tato problematika zařazena i do Národního akčního plánu boje proti terorismu.

2.3. Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE)

V rámci OBSE jsou projednávána a přijímána regionální opatření v problematice RLZ. ČR plní opatření vyplývající z implementace "Dokumentu OBSE k ručním a lehkým zbraním", který byl přijat na Ministerské radě OBSE v listopadu 2000. V roce 2001 předala ČR všechny požadované informace týkající se národní legislativy, opatření ke kontrole vývozu RLZ, systému značení RLZ, technologie na likvidaci zejména nadpočetných RLZ. V roce 2001 ČR předala další informace zahrnující údaje o vývozu a dovozu RLZ v rámci zemí OBSE. Příprava požadovaných informací je realizována ve spolupráci MPaO a MZV. Z dokumentu OBSE mimo jiné vyplývá, že zúčastněné země souhlasí s tím, aby všechny střelné zbraně vyrobené na jejich území byly označeny takovým způsobem, který umožní jejich sledovatelnost. Značení by mělo stálé a mělo by poskytnout informaci umožňující identifikovat zemi původu a sériové číslo. Obdobný závazek se vztahuje i na neoznačené dovezené RLZ. V rámci ČR není tato otázka dostatečně dořešena v případě označování nově vyrobených vojenských (zakázaných) ručních zbraní, které nejsou určeny do výzbroje AČR.

2.4. Evropská unie (EU)

EU věnuje i nadále zvýšenou pozornost především problematice transparentnosti vývozu a dovozu vojenského materiálu a uplatňování Kodexu chování EU při vývozu zbraní (dále jen Kodexu chování) a Společné akce EU proti destabilizujícímu hromadění a nekontrolovanému šíření RLZ. EU byla v této oblasti velmi aktivní zejména v průběhu přípravných jednání a Konference OSN k RLZ a na půdě Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE).

Prostor k projednávání otázek k problematice vývozu RLZ je zejména v rámci jednání ve formátu tzv. Trojky COARMu (Pracovní skupina Rady EU pro vývozy konvenčních zbraní) s kandidátskými zeměmi, kterého se ČR pravidelně zúčastňuje, včetně neformálních schůzek EU s KZ k problematice vývozu konvenčních zbraní. Jak formální, tak i neformální jednání se zaměřují na problematiku transparentnosti a výměny informací zejména v oblasti vývozu vojenského materiálu zahrnující i RLZ, jednotného osvědčení konečného uživatele tzv. EUC a obchodování prostředníky a zprostředkovali, tzv. *arms brokering*. Ze strany EU zůstává nedořešena otázka zahrnutí KZ do systému notifikací zamítnutých žádostí o vývozní licenci a do výměny informací o vývozu konvenčních zbraní a zboží a technologií dvojího užití. Nejpozději vstupem do EU se pro ČR stane závazným i operativní ustanovení Kodexu chování, které stanovuje, že "každá členská země EU rozešle dalším partnerům EU důvěrné roční údaje o svých obranných vývozech a o implementaci Kodexu chování. Na schůzce bude také hodnoceno využívání Kodexu chování...". Jak bylo upozorněno již v Informaci v minulém roce, ČR by se měla na plnění těchto úkolů z hlediska relevantních orgánů státní správy systematicky připravovat.

3. NÁRODNÍ KONTROLNÍ SYSTÉM V OBLASTI VÝVOZU, DOVOZU RLZ A DRŽENÍ RUČNÍCH ZBRANÍ

3.1. Vývoz a dovoz ručních a lehkých zbraní

Národní kontrolní systém České republiky v oblasti vývozu a dovozu konvenčních zbraní a vojenského materiálu vychází především ustanovení zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a prováděcí vyhlášky č. 89/1994 Sb. Tato zákonná úprava stanovuje pravidla pro zahraniční obchod s těmi RLZ, které mají charakter vojenských zbraní. Informace týkající se licenčního řízení jsou zpracovány do samostatného materiálu, který zpracovalo MPaO a předložilo na květnovém zasedání BRS.

V oblasti kontroly vývozu a dovozu ručních zbraní zůstává problematičtým výklad v otázce zařazování zejména některých typů pistolí a opakovacích pušek do kategorie vojenských anebo civilních zbraní. Dílčí řešení tohoto problému by mohla přinést nově vymezená působnost Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva ve smyslu zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (dále jen zákon o zbraních). Přičemž úplné řešení by poskytla pravděpodobně pouze novelizace zákona č. 156/2000 Sb. o ověřování střelných zbraní, střelivu a pyrotechnických prostředků, která by nově specifikovala působnost Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva. V rámci diskuse k národním opatřením v boji proti terorismu bylo v oblasti kontroly vývozu vojenského materiálu zahrnující i RLZ konstatováno, že zvýšení účinnosti zákona č. 38/1994 Sb. se dosáhne důkladnějším zkoumáním bezúhonnosti a důvěryhodnosti statutárních a dalších orgánů. Některé dílčí kroky v tomto směru jsou zahrnuty do Národního akčního plánu boje proti terorismu, který schválila vláda ČR usnesením č. 385 z 10. 4. 2002.

Tab. 1. - Údaje o počtech kusů vojenských ručních a lehkých zbraní skutečně vyvezených z ČR za období od 1. ledna do 31. 12. 2001.

A. Vývoz

Poř. č.	Kategorie zbraní	Celkový počet (ks)
Ruční zbraně		
1	kulometry	
	- 7,62 mm lehký vz. 52, 59	22
	- 7,62 mm univerzální vz. 59	
	- 7,62 mm kulomet UK-68 N	
	- 7,62 mm tankový kulomet PKT	15
	- 12,7 mm kulomet DŠK vz. 38/46	14
2samopaly a samočinné pistole		
	- pistole 9 mm Luger CZ 75 Auto	405
	- samopal 9 mm Luger TMP	30
	- 7,65 mm Škorpion vz 61	493
	- 9 mm Browing kr. Škorpion vz. 83	
	- 9 mm Para Škorpion vz 68	
3	samočinné pušky	
	- 7,62 mm Samopal vz. 58	4457
4		

Tab č. 2. Přehled zemí konečného užití ručních a lehkých zbraní skutečně vyvezených za období od 1. ledna do 31. 12. 2001

Poř. č.	Kategorie a podkategorie zbraní	Přijímající země
Ruční zbraně		
1	Kulometry	Srí Lanka, USA, Švýcarsko,
2	Samopaly a samočinné pistole	Filipíny, Velká Británie, Mexiko, Indonésie
3	Samočinné pušky	Dominikánská republika, Guatemala

Tab. č. 3 - Údaje o počtech kusů vojenských ručních a lehkých zbraní skutečně dovezených do ČR v období od 1. ledna do 31. 12. 2001

Poř. č.	Kategorie zbraní	Celkový počet (ks)
Ruční zbraně		

1	kulometry	
	- 7,62 mm PKT	15
2	samopaly a samočinné pistole	
	- 5,45 mm Tantal	13
	- 9 mm RAK PM-63	5
	- 9 mm Heckler&Koch MP	263
3	samočinné pušky	
	- 5,56 mm M 16A2	2
4	samonabíjecí pušky	
	- 7, 62 mm SVD Dragunov	5
	- 7,62 mm SKS Simonov	20
	- .30-06 Spr. Garand M1	20
5	doplňky	
	tlumič	10

3.2. Legislativní úprava držení ručních a lehkých zbraní na území ČR

Základním právním předpisem, který upravuje oblast držení ručních a lehkých zbraní a střeliva na území České republiky v současné době je zákon č. 288/1995 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů s tím, že 1. ledna 2003 nabude účinnost nově přijatý zákon č. 119/2002 Sb. (zákon o zbraních). Hlavním důvodem pro jeho přijetí byla potřeba implementace práva Evropského společenství v oblasti nabývání a držení zbraní a střeliva do právního řádu České republiky.

Zákon o zbraních v zásadě vychází z dosavadní právní úpravy, přejímá základní právní instituty upravené v zákoně č. 288/1995 Sb., jako např. zbrojní průkaz, požadavky pro vydání zbrojního průkazu, registrace zbraní, zbrojní průvodní list apod. Nový zákon o zbraních je plně kompatibilní a právem ES. Při přípravě zákona byly využity základní normy Evropského společenství upravujícími oblast zbraní a střeliva, a to Směrnice ES č. 91/477/EHS, o kontrole nabývání a držení zbraní a č. 93/15/EHS, o harmonizaci předpisů o uvádění do oběhu a dozoru nad výbušninami. Dále byly Doporučení Komise č. 93/216/EHS o Evropském zbrojním pasu ve znění Doporučení č. 96/126ES, a také Evropská úmluva o kontrole a držení střelných zbraní jednotlivci.

Základní změny oproti dosavadní právní úpravě spočívají v novém rozdělení zbraní do čtyř kategorií podle stupně jejich nebezpečnosti a zneužitelnosti, a to na zbraně kategorie A - zakázané, do této kategorie spadají i vojenské zbraně, resp. RLZ. Dále jde o zbraně kategorie B - podléhající povolení, zbraně kategorie C - podléhající ohlášení a zbraně kategorie D - ostatní zbraně. Dozor nad dodržováním celého zákona o zbraních a právních předpisů vydaných k jeho provedení zajišťuje Ministerstvo vnitra a Policie ČR. Na rozdíl od minulé právní úpravy byla zákonem o zbraních upravena nová působnost Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva. Ten rozhoduje v případě pochybnosti o zařazení typu zbraně nebo střeliva do kategorie. Zákon dále zavádí deset skupin zbrojních licencí. Zbrojní licence je veřejná listina, která právnickou nebo fyzickou osobu, vykonávající podnikatelskou nebo obdobnou činnost opravňuje k nabývání vlastnictví a držení zbraní nebo střeliva v rozsahu oprávnění stanovených pro jednotlivé skupiny zbrojní licence. Novým zákonem bylo také upraveno vedení informačních systémů o zbraních, střelivu a provozovaných střelnicích, včetně poskytování informací z těchto systémů.

Tab. 4 - Údaje o počtech držitelů zbrojních průkazů a počtech registrovaných zbraní v jejich držení za období od 1. ledna do 31. prosince 2001

P.č.	Útvar Policie ČR	Počet držitelů zbrojních průkazů	Počet zbraní registrovaných u držitelů zbrojních průkazů					
			Celkem	Kulové krátké	Kulové (komb.) dlouhé	Brokové	Ostatní	Zakázané
1	hl. m. Praha	44 514	71 022	48 959	11 007	9 760	1 276	85
2	Středočeský kr.	42 778	80 725	30 292	20 316	25 280	4 837	29
3	Jihočeský kr.	28 439	54 195	13 074	16 874	20 435	3 812	22
4	Západočeský kr.	34 937	61 536	21 350	18 284	18 588	3 314	62
5	Severočeský kr.	34 111	54 528	24 783	13 685	13 380	2 680	37
6	Východočeský kr.	30 773	62 395	18 222	17 054	22 473	4 646	25
7	Jihomoravský kr.	64 637	109 980	35 512	28 650	38 117	7 701	28
8	Severomor. kr.	40 992	67 912	23 134	19 293	20 662	4 823	67
9	ŘSSČ PP ČR	34	47	32	10	5	0	0
CELKEM								
10	za rok 2001	321 215	562 320	215 358	145 173	168 700	33 089	355
11	v roce 2000	303 904	534 144	199 934	139 108	164 358	30 744	308
12	meziroč. rozdíl	+ 17 311	+ 28 176	+ 15 424	+ 6 065	+ 4 342	+ 2 345	47

Tab č. 5 - Údaje o počtech držitelů zbrojních oprávnění a počtech registrovaných zbraní v jejich držení za období od 1. ledna do 31. prosince 2001

P.č.	Název útvaru - Policie ČR správa	Počet držitelů zbrojních oprávnění	Počet zbraní registrovaných u držitelů zbrojních oprávnění					
			Celkem	Kulové krátké	Kulové (komb.) dlouhé	Brokové	Ostatní	Zakázané
1	hl. m. Praha	178	6 449	4 873	1 236	238	102	472
2	Středočeský kr.	190	2 757	1 353	964	223	217	175
3	Jihočeský kr.	181	1 819	788	860	120	51	0
4	Západočeský kr.	163	2 957	1 741	1 010	147	59	55
5	Severočeský kr.	226	3 456	2 334	1 028	63	31	20
6	Východočeský kr.	217	2 503	1 445	921	85	52	5
7	Jihomoravský kr.	429	5 344	3 244	1 599	363	138	57
8	Severomor. kr.	39	4 269	2 887	1 240	71	71	17
9	ŘSSČ PP ČR	1	14	14	0	0	0	0
CELKEM								
10	v roce 2001	1 894	29 568	18 679	8 858	1 310	721	801
11	v roce 2000	1 889	29 676	18 569	9 227	1 294	586	726
12	meziroč. rozdíl	5	-108	110	369	-16	135	75

V roce 2001 řešila celní správa celkem 35 případů nelegálního obchodu se zbraněmi, výbušninami, vojenským materiálem a zbožím dvojího užití. Předmětem těchto šetření bylo 1330 ks - pistolí, 2 ks - plynových pistolí, 22 ks - pušek, 20 ks - samopalů, 2 ks - kulometů a 1528 ks střeliva.

Ve většině šetřených případů se zpravidla jednalo o nepředložení všech dokladů potřebných pro celní řízení. Přičemž k nejčastějším nedostatkům patří nepředložení dovozní či vývozní licence, předložení neplatné licence (licence s prošlou platností) anebo nesprávné zařazení zboží s cílem vyhnout se licenční povinnosti.

4. ZÁVĚR

Na základě údajů týkajících úrovně vývozu a dovozu RLZ je možné konstatovat, že v roce 2001 došlo, při porovnání s rokem 2000, k poklesu vývozu RLZ. Nabytím účinnosti nového zákona č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu dojde také k úpravě z hlediska kontroly výroby, nabývání do vlastnictví a držení RLZ. Z početních údajů vyplývá, že v roce 2001 došlo ke zvýšení počtu držitelů zbrojních průkazů i počtů zbraní. Z hlediska počtů držitelů zbrojních oprávnění nedošlo v roce 2001 k výrazné změně.

V průběhu projednávání otázek k problematice RLZ v rámci relevantních mezinárodních organizací a ujednání se ČR aktivně podílela na hledání a formulování potřebných opatření zejména v oblasti nezákonného obchodování s RLZ, včetně zvyšování efektivnosti kontroly vývozu a jejich transparentnosti. V rámci implementace přijatých opatření si ČR své závazky plní. Nedořešenou otázkou zůstává ratifikace Úmluvy proti nadnárodnímu organizovanému zločinu a navazující ratifikace Protokolu proti nezákonné výrobě a obchodování s palnými zbraněmi, jejich částmi, díly a municí. Na příslušné pracovní úrovni bude potřebné projednat a realizovat případná opatření k zajištění legislativní úpravy ve vztahu k označování vojenských zbraní, a tak byl následně plněn závazek ČR vyplývající z "Dokumentu OBSE k RLZ" a dále vytvořen předpoklad pro splnění požadavku vyplývajícího z technických opatření Protokolu proti nezákonné výrobě a obchodování s palnými zbraněmi. Jako reálné řešení se ukazuje zpracovat příslušná ustanovení do připravované novelizace zákona č.

156/2000 Sb. s tím, že by tento úkol byl realizován v rámci činnosti mezíresortní pracovní skupiny k problematice RLZ.

Přehled

zemí vůči kterým je uplatněno embargo Rady bezpečnosti OSN, EU, OBSE anebo existuje v uvedených zemích jiné omezení pro dovoz RLZ k 15. 11. 2002

Stát	Rezoluce RB OSN Společný postoj EU Rozhodnutí OBSE	Embargo/zakázané zboží/činnost	Opatření v ČR
všechny země		protipěchotní miny	zákon č. 305/1999 Sb.
Afgánistán	1333 z 19. 12. 2000 96/746/CFSP z 17.12. 1996 2000/55/CFSP z 24.1.2000 1390 z 16. 1. 2002	zbrojní embargo OSN a EU vztahující se území pod kontrolou Talibanu, rozšíření na Usámu bin Ládina, členy Al Kajdá a Talibánu	realizována v rámci zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, a vyhláška č. 89/1994 Sb., o podmínkách vydávání úředního povolení k dovozu a vývozu zboží a služeb ve znění pozdějších předpisů
Angola (vůči UNITA)	696 (1991) 834 z 1.6.1993 864 z 15.9.1993 945, 952 (1994) 1127 z 28.8.1997 1135 z 29.10.1997 1173 z 12.6.1998 1176 z 24.6.1998 1229 z 26.2.1999 1237 z 7.5.1999 1404 z 18. 4. 2002 1412 ze 17. 5. 2002 1439 z 18. 10. 2002	zbrojní embargo OSN, zákaz vstupu vyšších úředníků UNITA na území členských zemí a žádost o zrušení jejich cestovních dokladů; opatření ve vztahu k vyšším úředníkům UNITA jsou zrušena v souvislosti s podepsáním Memoranda o porozumění k Lusackému protokolu ze 4. 4. 2002	
Arménie NON MANDATORY	853 z 29.7. 1993	zbrojní embargo OSN	
Ázerbajdžán NON MANDATORY	853 z 29.7.1993	zbrojní embargo OSN	
Barma	96/635/CFSP z 28. 10. 1996	zbrojní embargo EU	

Čína	Deklarace z Madridské evropské rady z 27. 6. 1989	zbrojní embargo EU
Irák	661 z 6. 8. 1990 687 ze 3. 4. 1991 715 z 11. 10. 1991 1284 z 17.12. 1999 1441 z 8. 11. 2002	zbrojní embargo OSN
Spolková republika Jugoslávie	2001/719/CFSP z 8. 10. 2001	odvolání na striktní dodržování Kodexu chování EU při vývozu zbraní
Makedonie	2001/719/CFSP z 8. 10. 2001	odvolání na striktní dodržování Kodexu chování EU při vývozu zbraní
Chorvatsko	2001/719/CFSP z 8. 10. 2001	odvolání na striktní dodržování Kodexu chování EU při vývozu zbraní

ECOWAS členské země: Benin Burkina Faso Kape Verde Pobřeží slonoviny Gambie Ghana Guinea Guinea Bisau Libérie Mali Mauretánie Niger Nigerie Senegal Sierra Leone Togo	Memorandum na vývoz, dovoz a výrobu ručních a lehkých zbraní s výjimkou zbraní dovážených z hlediska legitimních potřeb bezpečnosti (obranu) těchto zemí z 1. 11. 1998 a platné do 1.11. 2001.	Memorandum se vztahuje na pistole, samopaly, pušky, samonabíjecí pušky, kulometry, protitankové střely, minomety a houfnice ráže do 85 mm, munice a náhradní díly	realizována v rámci zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, a vyhláška č. 89/1994 Sb., o podmínkách vydávání úředního povolení k dovozu a vývozu zboží a služeb ve znění pozdějších předpisů.
Konžská demokratická republika (býv. Zair)	Deklarace č. 33/93 k Zairu z 7. 4. 1993	Embargo EU na prodej zbraní	
Libye	1999/261/CFSP z 16. 4. 1999	Embargo EU na prodej zbraní	
Libérie	788 z 19.11.1992 985 (1995) 1001, 1004, 1020 (95)	zbrojní embargo OSN	
Náhorní Karabach	Rozhodnutí CSO OBSE z 13.3. 1992	zbrojní embargo OBSE	
Rwanda	918 z 17.5.1994 997 (1995) 1011 z 16.8.1995	zbrojní embargo OSN; REZ 1011 ukončila k 1.9.1996 zbrojní embargo vůči vládě Rwandy; zbrojní embargo vůči nevládním silám (pro zbraně určené k použití ve Rwandě) zůstává	
Sierra Leone	1132 z 8.10.1997 1171 z 5.6.1998 98/409/CFSP z 29. 6. 1998	zbrojní embargo OSN a EU	
Somálsko	733 z 23.1.1992 751 (1992) 954 (1994)	zbrojní embargo OSN	

Súdán	94/165/CFSP z 15. 3. 1994	zbrojní embargo EU
Zimbabwe	2002/145/CFSP z 18. 2. 2002	zbrojní embargo EU